

Αποφάσεις κήρυξης Αρχαιολογικών Χώρων
και Μνημείων της Χίου
Βυζαντινοί & Μεταβυζαντινοί Ναοί

Ι.Ν. Αγίου Νικολάου Φρουρίου Χίου

ΠΔ 6-11-1927 - ΦΕΚ 3/Α/13-1-1928

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=11045&v17=

" Έχοντες υπόψη τους νόμους ΒΧΜΣ' και 2447, προτάσει του Ημετέρου επί της Παιδείας και Θρησκευμάτων Υπουργού, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Κηρύσσεται αρχαιολογικός χώρος διατηρητέος ως προέχον μεσαιωνικόν μνημείον ο εν τω Φρουρίω της Χίου μεσαιωνικός ναός του Αγίου Νικολάου". Ν 2447, άρθρο 15

Τύπος Κήρυξης: αρχαίο μνημείο

Είδος Μνημείου: Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Λατρευτικοί Χώροι

Χρονική Περίοδος: Βυζαντινή/Μεταβυζαντινή

Ο εν τω Φρουρίω της Χίου βυζαντινός ναός του Αγ. Γεωργίου και Αγ. Ιωάννης

ΠΔ 6-11-1927 - ΦΕΚ 3/Α/13-1-1928

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=13699&v17=

" Έχοντες υπόψη το άρθρο 15 του νόμου 2447, προτάσει του Ημετέρου επί της Παιδείας και Θρησκευμάτων Υπουργού, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Κηρύσσονται διατηρητέα μεσαιωνικά μνημεία: 1) το εν τω Φρουρίω της Μυτιλήνης Τουρκικόν οικοδόμημα το επιλεγόμενον "σπίτι της Βασιλίσσης, 2) ο εν τω Φρουρίω της Χίου βυζαντινός ναός του Αγ. Γεωργίου και Αγ. Ιωάννης". Ν 2447, άρθρο 15

Ν Γ.Ψ.Π. Ν 479

Ναός Αγίου Ισιδώρου στο Λαζαρέττο (Κάνδηλος)-Χίου Βασιλική Αγίου Ισιδώρου

1. ΠΔ 23-7-1929 - ΦΕΚ 251/Α/30-7-1929

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=11048&v17=

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17060>

"Κηρύσσεται διατηρητέον αρχαιολογικόν και ιστορικόν μνημείον ο εν τη θέσει Λαζαρέττο (Κάνδηλος) της Χίου κείμενος βυζαντινός ναός του Αγίου Ισιδώρου μετά περιοχής τριών χιλιάδων τ.μ. περί αυτού ". Ν. 2447 αρθ.15

2. ΥΑ 3190/781/10-2-1959 - ΦΕΚ 87/Β/6-3-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=4594&v17=

Κείμενο "Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τους κάτωθι ναούς της νήσου Χίου:

6) Βασιλικήν του Αγ. Ισιδώρου

Ι. Ν. Αγίου Βασιλείου Πετροκοκκίνων στο Δημοτικό Κήπο Χίου

ΥΑ 4499/12-6-1964 - ΦΕΚ 239/Β/30-6-1964

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=18065&v17=

"Έχοντες υπόψη: α) τας διατάξεις των άρθρων 50 και 52 του Κ.Ν. 5351/1932 «περί Αρχ/των», β) τας σχετικές αναφοράς των οικείων Εφοριών αρχαιοτήτων και γ) την υπ αριθ. 35/19-5-64 Πράξιν του Αρχαιολογικού Συμβουλίου, εγκρίνομεν όπως, χαρακτηρισθούν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία και αρχαιολογικοί χώροι κατά Περιφέρειας ως ακολούθως:

7) Η ανεσκαμμένη εκκλησία του Αγίου Βασιλείου εν τω Δημοτικώ Κήπω της Χίου, με ζώνην προστασίας 15 μ. περίξ.

Βασιλική με δυτικές επιδράσεις. Χρονολογείται το 15ο ή 16ο αιώνα (ασφαλώς προ του 1528).

Ι. Μ. Αγίου Μηνά Χίου

ΠΔ 2-9-1930 - ΦΕΚ 309/Α/6-9-1930

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=20240&v17=

" Έχοντες υπόψη το άρθρον 22 του Νόμου 4684 περί διοικήσεως και διαχειρίσεως της Εκκλησιαστικής περιουσίας κλπ. προτάσσει του επί της Παιδείας και των Θρησκευμάτων Υπουργού, στηριζόμενη εις την υπ' αριθ. 2408 ε.ε. αίτησιν της Δ. Ιεράς Συνόδου, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Παραμένουσιν ως διατηρητέαι Μοναί της Ι. Μητροπόλεως Χίου:

Β) Η αρχαία Ιστορική Μονή του Αγίου Μηνά ως κυρία και αυτοτελής, εις ην συγχωνεύονται:

α) η Ιερά Μονή "Ρουχουνίου",

β) η Ιερά Μονή Αγίου Νικολάου "Καμαρωτής",

γ) η Ιερά Μονή Ζωοδόχου Πηγής "Βρετούν" και

δ) η Ιερά Μονή του Αγίου Τρύφωνος "Νενήτων" και

Ν 4684, άρ. 22

Θυμιανά Χίου: Άγιοι Τεσσαράκοντα, I. Ν. Αγίου Γεωργίου, I. Ν. Αγίου Θεοδώρου, I. Ν. Χριστού, I. Ν. Αγίου Δημητρίου

ΥΑ 4499/12-6-1964 - ΦΕΚ 239/Β/30-6-1964

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=18065&v17=

Περί των διατηρητέων ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων.

Κείμενο "Έχοντες υπόψη: α) τας διατάξεις των άρθρων 50 και 52 του Κ.Ν. 5351/1932 «περί Αρχ/των», β) τας σχετικές αναφοράς των οικείων Εφοριών αρχαιοτήτων και γ) την υπ αριθ. 35/19-5-64 Πράξιν του Αρχαιολογικού Συμβουλίου, εγκρίνομεν όπως, χαρακτηρισθούν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία και αρχαιολογικοί χώροι κατά Περιφέρειας ως ακολούθως:

Νομός Χίου

8) Ο Άγιος Γεώργιος των Θυμιανών (Κοινότης Ευθυμιανών) μετά του περιβόλου και του κωδωνοστασίου του και με ζώνην προστασίας 50 μ. περίξ.

9) Η εκκλησία του Χριστού των Θυμιανών (Κοινότης Ευθυμιανών) με ζώνην προστασίας 20 μ. περίξ.

10) Ο Άγιος Δημήτριος των Θυμιανών (Κοινότης Ευθυμιανών) με ζώνην προστασίας 30 μ. περίξ.

11) Οι Άγιοι Τεσσαράκοντα των Θυμιανών (Κοινότης Ευθυμιανών) με ζώνη προστασίας 50 μ. περίξ.

12) Ο Άγιος Θεόδωρος των Θυμιανών (Κοινότης Ευθυμιανών) μετά του Κοιμητηρίου του και με ζώνην προστασίας 40 μ. περίξ.

ΚΝ 5351/1932, άρθρα 50, 52

Νεοχώρι Χίου: I. Ν. Αγίου Ισιδώρου

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/4373/103/21-3-1988 - ΦΕΚ 259/Β/2-5-1988

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=17549&v17=

"Χαρακτηρίζεται ο Ι. Ναός Αγίου Ισιδώρου στο Νεοχώρι Χίου ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με ζώνη προστασίας 36 μ. γύρω του, όπως ακριβώς σημειώνεται στο συνημμένο τοπογραφικό διάγραμμα.

Πρόκειται για μονόχωρο δρομικό ναΐσκο με διρρηχτη κεραμοσκεπή στέγη που ανοικοδομήθηκε το έτος 1912, στη θέση παλαιότερου ναού, που είχε πυρποληθεί το έτος 1822".

ΚΝ 5351/1932, αρθ. 52

Άγιον Γάλα Χίου: I. Ν. Παναγίας Χίου

ΥΑ 3190/781/10-2-1959 - ΦΕΚ 87/Β/6-3-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=4594

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τους κάτωθι ναούς της νήσου Χίου:

2) "Παναγίαν" του χωριού Άγιον Γάλα

ΚΝ 5351/1932, αρθ. 52

Μάναγρος

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/66518/1362/15-2-1994 - ΦΕΚ 142/Β/3-3-1994

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=4609

" Χαρακτηρίζονται ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τα παρακάτω εννέα κτήρια στη θέση Μάναγρος Χίου, επειδή χρονολογούνται στους υστεροβυζαντινούς και μεταβυζαντινούς χρόνους και καθορίζεται ζώνη προστασίας γύρω από αυτά ως εξής:

- 1) Ναός Μεταμόρφωσης Σωτήρα, με ζώνη προστασίας 30μ. προς Α., 10μ. προς Δ. και 20μ. προς Ν.
  - 2) Ναός Εισοδίων Θεοτόκου με ζώνη προστασίας 10μ. προς Α., 20μ. προς Δ., 15μ. προς Β. και 20μ. προς Ν.
  - 3) Ναός Αγίου Γεωργίου , με ζώνη προστασίας 15μ. προς Α., 30μ. προς Δ., 15μ. προς Β., και 30μ. προς Ν.
  - 4) Ναός Αγ. Ιωάννου Προδρόμου, με ζώνη προστασίας 30μ. περίξ.
  - 5) Ναός Αγίας Παρασκευής με ζώνη προστασίας 30μ. περίξ.
  - 6) Ναός Ταξιάρχη, με ζώνη προστασίας 30μ. περίξ.
  - 7) Κτήριο γνωστό ως "Θόλος", με ζώνη προστασίας 30μ. στον ανατολικό, βόρειο και δυτικό τοίχο.
  - 8) Ναός Αγίων Αποστόλων Ψελλού, με ζώνη προστασίας 30μ. περίξ.
  - 9) Ναός Αγίας Μαρίνας, με ζώνη προστασίας 20μ. στη βόρεια, νότια και δυτική πλευρά και 50μ. στην ανατολική, ώστε να συμπεριληφθεί και η παρακείμενη στέρνα με πύλαστρα".
- ΚΝ 5351/1932

Άγιον Γάλα Χίου: Ι. Ν. Αγίου Θαλαλαίου

ΥΑ ΥΠΠΕ/Β1/Φ28/28397/607/25-5-1982 - ΦΕΚ 560/Β/9-8-1982

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=15713

"Ανακοινώνουμε ότι ο Ι. Ναός Αγίου Θαλαλαίου στο Άγιον Γάλα Χίου είναι αρχαίο μνημείο σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΚΝ 5351/1932 "περί Αρχαιοτήτων". Πρόκειται για καμαροσκέπαστο μονόχωρο δρομικό ναό, που διασώζει βυζαντινές τοιχογραφίες και έχει το παλαιότερο ακριβώς χρονολογημένο στα 1711 ξυλόγλυπτο τέμπλο της Χίου"

ΚΝ 5351/1932, αρθ. 2

Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου στη θέση Βασιλικά

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/ΚΗΡ/59008/2178/27-11-1998 - ΦΕΚ 1281/Β/23-12-1998

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=11289

Χαρακτηρισμός Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου στη θέση Βασιλικά κοινότητας Βολισσού Χίου

"Χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο τον Ι. Ν. Αγ. Γεωργίου, που βρίσκεται στη θέση Βασιλικά κοινότητας Βολισσού Χίου με ζώνη προστασίας 300 μ. γύρω από τον ναό.

Πρόκειται για μονόχωρο ναό, η ιδιορρυθμία του οποίου έγκειται στην ύπαρξη εξαγωνικού αρκετά υψηλού τρούλλου πάνω από το χώρο του ιερού.

Στο υπέρθυρο της εισόδου έχει χαραχθεί η χρονολογία 1817, που αντιστοιχεί σε μεταγενέστερη επέκταση του ναού προς Δ.

Στο εσωτερικό του ναού υπάρχει γύψινη και γραπτή διακόσμηση και ενδιαφέρον δάπεδο από μαρμάρινες πλάκες και διακοσμητικά τετράγωνα διάχωρα.

Στα Β.Δ. του ναού βρίσκονται τα ερείπια λιθόκτιστου τετράγωνου πύργου, άλλοτε διώροφου, του οποίου σήμερα σώζονται μόνο τμήματα θολοσκέπαστου ισογείου".

ΚΝ 5351/32, άρθρο 52

Διευχά Χίου: Ι. Μ. Αγίου Ιωάννου των Μουνδών

ΥΑ 18182/2122/10-10-1959 - ΦΕΚ 389/Β/9-11-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=10463

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία της περιοχής Χίου τα ακόλουθα:

5) Την Ιεράν Μονήν του Αγίου Ιωάννου των Μουνδών εις το χωριό Διευχά της Βορείου Χίου ΚΝ 5351/1932

Ι.Ν. Παναγίας Σικελιάς

ΥΑ 3190/781/10-2-1959 - ΦΕΚ 87/Β/6-3-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=4594

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τους κάτωθι ναούς της νήσου Χίου:

1) Παναγίαν Σικελιά παρά το χωριό Νένητα

ΚΝ 5351/1932, αρθ. 52

Θολοποτάμιον Χίου: Ι. Ναός Αγίου Ιωάννη Προδρόμου ("νέου")

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/35669/918/12-7-1995 - ΦΕΚ 671/Β/31-7-1995

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=15726

"Χαρακτηρίζομε τον Ναό Αγίου Ιωάννη Προδρόμου ("νέου") (αρ. 9) στη θέση "Κάτω Σκλαβιά" της Κοινότητας Θολοποταμίου στη Χίο ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με ζώνη προστασίας 100μ. γύρω του*.

Ο ναός βρίσκεται στα δυτικά και σε μικρή απόσταση από τον πύργο "Giustiniani". Κτίσθηκε το 1894, όταν κατέρρευσε ο παλιός ναός και ανήκε και αυτός στο δυτικό δόγμα".

ΚΝ 5351/1932

Θολοποτάμιον Χίου: Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου ιδιοκτησίας Ψαρούδη

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/35671/920/13-7-1995 - ΦΕΚ 675/Β/31-7-1995

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=15719

"Χαρακτηρίζουμε τον Ναό Αγίου Γεωργίου (αρ. 14) ιδιοκτησίας Ψαρούδη στη θέση "Άνω Σκλαβιά" της Κοινότητας Θολοποταμίου της Χίου ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με ζώνη προστασίας 30μ. γύρω του.

Ο ναός ταυτίζεται με το γνωστό από τις πηγές ναό του Αγίου Γεωργίου που ανήκε στο "μισέ Ζαννή Παχιά Νεγρεπόντη".

ΚΝ 5351/1932

Θολοποτάμιον Χίου: Ι. Ναός Παναγίας "Φράγκικης"

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/35663/912/13-7-1995 - ΦΕΚ 671/Β/31-7-1995

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=15720

"Χαρακτηρίζουμε τον Ναό Παναγίας "Φράγκικης" (αρ. 13) στην "Άνω Σκλαβιά" της Κοινότητας Θολοποταμίου της Χίου ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με ζώνη προστασίας 30μ. γύρω του.

Πρόκειται για ερειπωμένο ναό ο οποίος σύμφωνα με χαμένη σήμερα επιγραφή έχει κτισθεί το 1427".

ΚΝ 5351/1932

Θολοποτάμιον Χίου: Ι. Ναός Αγίου Ιωάννη Προδρόμου ("παλαιού")

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/35670/919/13-7-1995 - ΦΕΚ 693/Β/7-8-1995 3η ΕΒΑ

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=15727

"Χαρακτηρίζουμε τον Ναό Αγίου Ιωάννη Προδρόμου ("παλαιού") (αρ. 8) στη θέση "Κάτω Σκλαβιά" της Κοινότητας Θολοποταμίου στη Χίο ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με ζώνη προστασίας 100μ. γύρω του.

Πρόκειται για ερειπωμένο από το σεισμό του 1881 ναό, ο οποίος ήταν του δυτικού δόγματος όπως έμμεσα μαρτυρείται από την προσκόλληση βοηθητικού χώρου (κελλιού) στη νότια πλευρά του".

ΚΝ 5351/1932

Ι.Ν. Αγίας Παρασκευής παρά την Καλλιμασιά Χίου

ΥΑ 15794/19-12-1961 - ΦΕΚ 35/Β/2-2-1962

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=12769

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=16902>

"Χαρακτηρίζομεν ως αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικά διατηρητέα μνημεία ως μνημονεύονται κατωτέρω κατά περιφέρειας Στερεά Ελλάδα - Θεσσαλία.

Νομός Χίου

8. Ο Ναός Αγίας Παρασκευής παρά την Καλλιμασιάν Χίου.

Καταρράκτης Χίου: Ι. Ν. Παναγίας της "Φτωχιάς"

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/15178/263/8-5-1991 - ΦΕΚ 848/Β/16-10-1991 3η ΕΒΑ

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=4593

Κήρυξη ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του Ι. Ν. Παναγίας της "Φτωχιάς" στην περιφέρεια Καταρράκτη Χίου. "Χαρακτηρίζεται ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο ο Ι. Ν. Παναγίας της "Φτωχιάς" που βρίσκεται στην περιφέρεια Καταρράκτη Χίου, επειδή πρόκειται για ενδιαφέρον δείγμα αρχιτεκτονικής με νεοκλασσικά στοιχεία της ύστατης εποχής της Τουρκοκρατίας. Ως ζώνη προστασίας ορίζεται ακτίνα είκοσι μέτρων γύρω από το μνημείο".

ΚΝ 5351/1932

Καταρράκτης Χίου: Ι. Ν. Ταξιαρχών

ΥΑ 3190/781/10-2-1959 - ΦΕΚ 87/Β/6-3-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=4594

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=16917>

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τους κάτωθι ναούς της νήσου Χίου:
3) "Ταξιαρχών" του Καταρράκτου Ο ναός χρονολογείται από επιγραφή (χαμένη σήμερα) το 1563.

Καταρράκτης Χίου: Ι. Ν. Αγίου Ιωάννη Αργέντη

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/31502/642/11-8-1989 - ΦΕΚ 733/Β/2-10-1989

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=4592

Χαρακτηρισμός Ι. Ναού Αγίου Ιωάννη Αργέντη Παλαιού Καταρράκτη Χίου ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου και καθορισμός ζώνης προστασίας.

"Χαρακτηρίζεται ο Ι. Ναός Αγ. Ιωάννη Αργέντη στην περιοχή Παλαιού Καταρράκτη Ν. Χίου ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με ζώνη προστασίας 300 μ. περιμετρικά του ναού. Πρόκειται για δρομικό ναό καμαροσκέπαστο εσωτερικά με τετράγωνο θολωτό νάρθηκα. Εξωτερικά ο κυρίως ναός καλύπτεται με δικλινή κεραμοσκεπή. Ο νάρθηκας αποτελεί το παλαιότερο τμήμα του και από τα σωζόμενα στοιχεία (κεραμοπλαστικός διάκοσμος, τυφλά αψιδώματα κ.λ.π.) μπορεί να χρονολογηθεί στον 14ο αιώνα. Ο κυρίως ναός έχει κτισθεί κατά τον 17ο αιώνα και έχει υποστεί μεταγενέστερες επεμβάσεις. Σπαράγματα αξιόλογου τοιχογραφικού διακόσμου διατηρούνται στον νάρθηκα, ενώ το ξυλόγλυπτο τέμπλο του ναού είναι πολύ καλής τέχνης".

ΚΝ 5351/1932

Νένητα Χίου: Ι. Ν. Παναγίας Κυρά - Βελίδαινας

ΥΑ 18182/2122/10-10-1959 - ΦΕΚ 389/Β/9-11-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=10463

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία της περιοχής Χίου τα ακόλουθα:

3) την ημιρεπωμένη εκκλησία της Παναγίας Κυρά - Βελίδαινας, εις το χωριό Νένητα της νοτίου Χίου

Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου Συκούση

1.ΥΑ 3190/352/19-2-1959 - ΦΕΚ 92/Β/9-3-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=19909

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία Χίου τ' ακόλουθα:

4) Άγιον Γεώργιον Συκούσης."

ΚΝ 5351/1932

2.ΥΑ 17054/24-9-1965 - ΦΕΚ 644/Β/2-10-1965

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=14446

Περί κηρύξεως οικοδομημάτων ως χρηζόντων ειδικής προστασίας.

"Κηρύσσομεν ως χρήζοντα ειδικής προστασίας τα κάτωθι οικοδομήματα:

Χίος:

5) Τον Άγιον Γεώργιον (Συκούσης) με προστατευτική ζώνην 500 μ. προς ανατολάς και ανά 100 κατά τας λοιπές πλευράς.

Ν 1469/1950

3. ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/1696/36/22-12-1995 - ΦΕΚ 50/Β/19-1-1996

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=18064

Ανακοίνωση του Ι. Ν. Αγίου Γεωργίου Συκούσης ως αρχαίου μνημείου

"Ανακοινώνουμε ότι ο Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου που βρίσκεται στον οικισμό Αγ. Γεωργίου του Νομού Χίου είναι αρχαίο μνημείο, με ζώνη προστασίας 500μ. προς ανατολάς και ανά 100μ. προς τις λοιπές πλευρές.

Πρόκειται για ναό του οποίου ο αρχικός αρχιτεκτονικός τύπος, "νησιώτικος" οκταγωνικός, θεωρείται το πιστότερο αντίγραφο του καθολικού της Νέας Μονής και χρονολογείται πριν το 1453."

Κ.Ν. 5351/ 1932

Βαβύλοι Χίου: I. N. "Παναγίας της Κρήνας"

YA 3190/352/19-2-1959 - ΦΕΚ 92/Β/9-3-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=19909

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία Χίου τ' ακόλουθα:

2) Βυζαντινόν Ναόν "Παναγίας της Κρήνας".

ΚΝ 5351/1932

Χαλκειός Χίου: I. N. Αγίου Ιωάννου

YA 4499/12-6-1964 - ΦΕΚ 239/Β/30-6-1964

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=18065

Περί των διατηρητέων ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων.

"Έχοντες υπόψη: α) τας διατάξεις των άρθρων 50 και 52 του Κ.Ν. 5351/1932 «περί Αρχ/των», β) τας σχετικές αναφοράς των οικείων Εφοριών αρχαιοτήτων και γ) την υπ αριθ. 35/19-5-64 Πράξιν του Αρχαιολογικού Συμβουλίου, εγκρίνομεν όπως, χαρακτηρισθούν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία και αρχαιολογικοί χώροι κατά Περιφέρειας ως ακολούθως:

3) Ο ναός του Αγ. Ιωάννου έξωθι του χωριού Χαλκειός [ορθόν: Χαλκειόν], με ζώνη προστασίας 100 μ. περίξ.

Χαλκειός Χίου: I. N. Αγίου Ιωάννου Προδρόμου

1. YA 3190/781/10-2-1959 - ΦΕΚ 87/Β/6-3-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=4594

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τους κάτωθι ναούς της νήσου Χίου:

5) Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου του χωριού Χαλκιός

ΚΝ 5351/1932, αρθ. 52

2. YA 4499/12-6-1964 - ΦΕΚ 239/Β/30-6-1964

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=18065

Περί των διατηρητέων ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων.

"Έχοντες υπόψη: α) τας διατάξεις των άρθρων 50 και 52 του Κ.Ν. 5351/1932 «περί Αρχ/των», β) τας σχετικές αναφοράς των οικείων Εφοριών αρχαιοτήτων και γ) την υπ αριθ. 35/19-5-64 Πράξιν του Αρχαιολογικού Συμβουλίου, εγκρίνομεν όπως, χαρακτηρισθούν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία και αρχαιολογικοί χώροι κατά Περιφέρειας ως ακολούθως:

3) Ο ναός του Αγ. Ιωάννου έξωθι του χωριού Χαλκειός [ορθόν: Χαλκειόν], με ζώνη προστασίας 100 μ. περίξ.

Χαλκειός Χίου: Ι. Ν. Αγίου Νικολάου

ΥΑ 4499/12-6-1964 - ΦΕΚ 239/Β/30-6-1964

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=18065

Περί των διατηρητέων ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων.

Κείμενο "Έχοντες υπόψη: α) τας διατάξεις των άρθρων 50 και 52 του Κ.Ν. 5351/1932 «περί Αρχ/των», β) τας σχετικές αναφοράς των οικείων Εφοριών αρχαιοτήτων και γ) την υπ αριθ. 35/19-5-64 Πράξιν του Αρχαιολογικού Συμβουλίου, εγκρίνομεν όπως, χαρακτηρισθούν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία και αρχαιολογικοί χώροι κατά Περιφέρειας ως ακολούθως:

Ι. Ιστορικά διατηρητέα Μνημεία

4)) Ο Ναός του Αγίου Νικολάου μετά της παρακειμένης δυτικής πύλης του χωριού Χαλκειός [ορθόν: Χαλκειόν], με ζώνην προστασίας 30μ. Πέριξ, ως χαρακτηριστικόν συγκρότημα της αρχικής, ωχυρωμένης μορφής του χωριού.

Αμάδες Χίου : Ι. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου , Ι. Ν. Αγίου Γεωργίου,

Βίκι Χίου: Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής , Ι. Ν. Αγίου Ιωάννου, Ι. Ν. Προφήτου Ηλιού

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=18065

ΥΑ 4499/12-6-1964 - ΦΕΚ 239/Β/30-6-1964

Περί των διατηρητέων ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων.

"Έχοντες υπόψη: α) τας διατάξεις των άρθρων 50 και 52 του Κ.Ν. 5351/1932 «περί Αρχ/των», β) τας σχετικές αναφοράς των οικείων Εφοριών αρχαιοτήτων και γ) την υπ αριθ. 35/19-5-64 Πράξιν του Αρχαιολογικού Συμβουλίου, εγκρίνομεν όπως, χαρακτηρισθούν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία και αρχαιολογικοί χώροι κατά Περιφέρειας ως ακολούθως:

Νομός Χίου

1) Ο ιστορημένος ναός της Αγίας Παρασκευής εις χωριόν Βίκι, με ζώνην προστασίας 20 μέτρων περίξ (τοιχογραφίες 17ου -18ου αιώνος).

2) Ο ιστορημένος ναός του Αγίου Ιωάννου εις χωριόν Βίκι, με ζώνην προστασίας 30 μέτρων περίξ (κατάγραφος, καλώς διατηρούμενος).

5) Ο ιστορημένος ναός του Αγίου Γεωργίου παρά το χωριόν Αμάδες με ζώνην προστασίας 60 μ. περίξ.

6) Ο ιστορημένος ναός του Προφήτου Ηλιού εις χωριόν Βίκι με ζώνην προστασίας 30 μέτρων περίξ.

Άνω Καρδάμυλα. Ι. Ναός Αγίου Νικολάου Πριναρίτη

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/20318/457/8-8-1995 - ΦΕΚ 792/Β/14-9-1995

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=16623

"Χαρακτηρίζουμε τον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Πριναρίτη στα Άνω Καρδάμυλα Ν. Χίου ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με ζώνη προστασίας τον περίβολο του ναού.

Πρόκειται για κτητορικό ναό, μονόχωρο, καμαροσκέπαστο, σύμφωνα με την ιδρυτική επιγραφή της βόρειας εσωτερικής τοιχοποιίας, στα μέσα του 16ου αιώνα.

Ο ναός του Αγίου Νικολάου συνδέεται μέσω κοινής μεσοτοιχίας με το ναό του Αγίου Στεφάνου, αποτελώντας έτσι ενιαίο σύνολο.

Οι τοιχογραφίες που διακοσμούν εσωτερικά το ναό του Αγίου Νικολάου εκτείνονται από το ύψος των στασιδίων στην οροφή και χωρίζονται σε δύο αγιογραφικές ζώνες. Στην πρώτη παριστάνονται ολόσωμοι άγιοι και στη δεύτερη σκηνές από το βίο του Αγίου Νικολάου. Χρονολογούνται στη β' φάση τοιχογράφησης του ναού, στα τέλη του 18ου αιώνα.

Στη λιθοδομή του ναού του Αγίου Νικολάου έχουν χρησιμοποιηθεί αρχαία αρχιτεκτονικά μέλη."
KN 5351/1932

Ελάτα Χίου: Ι. Ν. Αγίου Ιωάννη

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/51528/1283 π.ε./1-3-1989 - ΦΕΚ 181/Β/10-3-1989

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=16206

"Χαρακτηρίζεται ο Ιερός Ναός Αγ. Ιωάννη Ελάτας Ν. Χίου ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, με ζώνη προστασίας 20 μ. γύρω του. Πρόκειται για την παλιά χωριοκκλησιά του οικισμού. Ο ναός είναι δίκλιτος, δρομικός. Το νότιο κλίτος, το οποίο φέρει σταυροθολιακή στέγαση, διασώζει ένα από τα αξιολογότερα ξυλόγλυπτα τέμπλα της Χίου". KN 5351/1932

Αρμόλια Χίου: Φρούριο των Ιουστινιανών (Απολίχνων)

ΥΑ 3190/781/10-2-1959 - ΦΕΚ 87/Β/6-3-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=4594

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=16974>

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τους κάτωθι ναούς της νήσου Χίου:
9) Φρούριο των Ιουστινιανών (1440), παρά το χωριόν Αρμόλια".

KN 5351/1932, αρθ. 52

Εμπορείος Χίου: Παλαιοχριστιανική Βασιλική

ΥΑ 3190/781/10-2-1959 - ΦΕΚ 87/Β/6-3-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=4594

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17028>

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τους κάτωθι ναούς της νήσου Χίου:

8) Βασιλική του Εμπορειού

Καλαμωτή Χίου: Ι. Ν. Παναγίας Αγρελωπού

ΥΑ 6055/405/11-4-1960 - ΦΕΚ 199/Β/11-5-1960

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=16630
<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=16973>

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικόν διατηρητέον μνημείον την παρά το χωριόν Καλαμωτή Χίου βυζαντινή βασιλική Παναγίας Αγρελωπού".
ΚΝ 5351/1932, αρθ. 52

Εμπορείος Χίου: Ι. Ν. Αγίων Αποστόλων

ΥΑ 4192/341/11-4-1960 - ΦΕΚ 199/Β/11-5-1960

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=10465
<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17029&v17=>

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τα κάτωθι:
Β) Εμπορείος Χίου:
2) Το Ναΐδριον των Αγίων Αποστόλων".

Καλλιμασια Χίου: Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής

ΥΑ 15794/19-12-1961 - ΦΕΚ 35/Β/2-2-1962

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=12769

"Χαρακτηρίζομεν ως αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικά διατηρητέα μνημεία ως μνημονεύονται κατωτέρω κατά περιφέρειας Στερεά Ελλάδα - Θεσσαλία.

VIII. ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

α) Χίος

8. Ο Ναός Αγίας Παρασκευής παρά την Καλλιμασιάν Χίου.

Μεστά Χίου: Ι. Ν. Υπαπαντής, Παλαιός Ταξιάρχης, Ι. Ν. Αγίου Βασιλείου

ΥΑ 15794/19-12-1961 - ΦΕΚ 35/Β/2-2-1962

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=12769

"Χαρακτηρίζομεν ως αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικά διατηρητέα μνημεία ως μνημονεύονται κατωτέρω κατά περιφέρειας Στερεά Ελλάδα - Θεσσαλία.

VIII. ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

α) Χίος

9. Ο παλιός Ταξιάρχης μετά των προσκτιομάτων του με προστατευτική ζώνη 20 μέτρων περίξ.

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=16985>

10. Ο Άγιος Βασίλειος με προστατευτική ζώνη 10 μέτρων περίξ.

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=16983>

11. Ο Ναός της Υπαπαντής με προστατευτική ζώνη 40 μέτρων περίξ.

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=16986>

13. Η Αγία Παρασκευή με προστατευτική ζώνη 30 μέτρων περίξ..

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=16982>

Μεστά Χίου: Ι. Ν. Αγ. Ιωάννη στις Ροβιές

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/ΚΗΡ/58098/1957/23-12-1997 - ΦΕΚ 156/Β/24-2-1998

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=17541

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=16984>

Ανακοινώνουμε ότι ο ιερός ναός Αγίου Ιωάννη στη θέση Ροβιές Μεστών Χίου, ιδιοκτησίας Γυαλούρη, αποτελεί αρχαίο μνημείο και καθορίζουμε ζώνη ακτίνας 300 μ. γύρω του για προστασία και ανάδειξη του σημαντικού αυτού εκκλησιαστικού μνημείου που χρονολογείται στο 14ο αιώνα.

Πρόκειται για μικτή μονόκλιτη βασιλική με τετράγωνο νάρθηκα. Ο κυρίως ναός καλύπτεται με κυλινδρικό θόλο ενώ ο τετράγωνος νάρθηκας με θόλο σφαιρικό που στηρίζεται σε λοφία. Ο θόλος του νάρθηκα καλύπτεται με δικλινή στέγη αρκετά ψηλότερη από τον κυρίως ναό.

Ο ιδιαίτερος αυτός τύπος της μη καμαροσκέπαστης βασιλικής με τετράγωνο νάρθηκα φαίνεται ότι εφαρμόστηκε αρκετά στη Χίο.

Στην τοιχοποιία του ναού έχει αποκαλυφθεί κεραμοπλαστικός διάκοσμος (ρόμβοι, ιχθυάκανθα) και στη δεξιά παραστάδα της θύρας του ναού έχει ενσωματωθεί η αναθηματική επιγραφή : ΔΙΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Ολύμποι Χίου: Ι. Ν. Αγίας Θεοδοσίας, Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής, Ι. Ν. Αγίου Γεωργίου, Ι. Ν. Ταξιάρχου

ΥΑ 15896/20-1-1965 - ΦΕΚ 134/Β/20-2-1965

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=10434

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τας κάτωθι εκκλησίας του χωριού Ολύμποι Χίου:

α) Αγ. Παρασκευή. Ο ναός χρονολογείται το 18ο αιώνα

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17003>

β) Ταξιάρχης. Ο ναός χρονολογείται το 18ο αιώνα.

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17005>

γ) Άγιος Γεώργιος με ζώνη προστασίας 15 μ. περίξ του ναού. Ο ναός χρονολογείται το 19ο αιώνα.

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17004>

δ) Αγία Θεοδοσία με ζώνην προστασίας 15 μ. περίξ. Ο ναός χρονολογείται το 18ο αιώνα.

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17002>

Αι ανωτέρω εκκλησίοι τυγχάνουν χαρακτηριστικοί τύποι εκκλησιών της εποχής της Τουρκοκρατίας στη Χίο και περιλαμβάνουν αξιόλογα ξυλόγλυπτα τέμπλα, η δε τελευταία εξ αυτών και τοιχογραφίας".

ΚΝ 5351/1932

Εξωκκλήσιον Αγίου Ιωάννου Κέρους Πυργίου

ΥΑ 11523/23-8-1963 - ΦΕΚ 408/Β/18-9-1963

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=19136

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17021>

Περί κηρύξεως αρχαιολογικών χώρων.

"Χαρακτηρίζομεν:

Ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία:

Ιστ) Το εξωκκλήσιον του Αγίου Ιωάννου εις Κέρος Πυργίου Χίου με ζώνη προστασίας 150 μ. περίξ.

ΚΝ 5351/1932, άρθρο 52

Πυργί Χίου: Ι. Ν. Αγίας Μαρίνης

ΥΑ 4192/341/11-4-1960 - ΦΕΚ 199/Β/11-5-1960

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=10465

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17035>

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τα κάτωθι:

4) Την εκκλησίαν της Αγίας Μαρίνης, παρά την Μονήν του Αγίου Γεωργίου

ΚΝ 5351/1932, αρθ. 52

Πυργί Χίου: Ι. Ν. Αγίου Γεωργίου, Ι. Ν. Αγίων Βικτώρων, Ι. Ν. Ταξιάρχου,

ΥΑ 4192/341/11-4-1960 - ΦΕΚ 199/Β/11-5-1960

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=10465

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τα κάτωθι:

Α'. Εις Πυργί Χίου:

1) Την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου <http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17037>

2) Την εκκλησία του Ταξιάρχου <http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17040>

3) Τους Αγίους Βικτώρας <http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17039>

Πυργί Χίου: Ι. Ν. Αγίου Νικολάου

ΥΑ 15794/19-12-1961 - ΦΕΚ 35/Β/2-2-1962

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17038>

Κείμενο "Χαρακτηρίζομεν ως αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικά διατηρητέα μνημεία ως μνημονεύονται κατωτέρω κατά περιφέρειας Στερεά Ελλάδα - Θεσσαλία.
Ο ναός χρονολογείται το 17ο αιώνα

Πύργος Δοτίων Πυργίου

ΥΑ 18182/2122/10-10-1959 - ΦΕΚ 389/Β/9-11-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=10463

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία της περιοχής Χίου τα ακόλουθα:

1) Τον μεσαιωνικό Πύργο των Δοτίων, εις την περιοχή του Πυργίου
ΚΝ 5351/1932

Πυργί Χίου: Ι. Ν. Αγίων Αποστόλων

ΥΑ 3190/352/19-2-1959 - ΦΕΚ 92/Β/9-3-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=19909

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία Χίου τ' ακόλουθα:

3) Βυζαντινόν Ναόν Αγίων Αποστόλων εν Πυργίω.
ΚΝ 5351/1932

Ι. Μ. Μυρτιδιωτίσεως Χίου

ΠΔ 2-9-1930 - ΦΕΚ 309/Α/6-9-1930

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=20240

" Έχοντες υπόψη το άρθρον 22 του Νόμου 4684 περί διοικήσεως και διαχειρίσεως της Εκκλησιαστικής περιουσίας κ.λ.π. προτάσει του επί της Παιδείας και των Θρησκευμάτων Υπουργού, στηριζόμενη εις την υπ' αριθ. 2408 ε.ε. αίτησιν της Δ. Ιεράς Συνόδου, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν: Παραμένουσιν ως διατηρητέα Μοναί της Ι. Μητροπόλεως Χίου:

Γ) η Ιερά Μονή "Μυρτιδιωτίσεως" κυρία και αυτοτελής".

Ν 4684, άρ. 22

Νέα Μονή Χίου

1. ΠΑ 2-9-1930 - ΦΕΚ 309/Α/6-9-1930

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=20240

"Έχοντες υπόψη το άρθρον 22 του Νόμου 4684 περί διοικήσεως και διαχειρίσεως της Εκκλησιαστικής περιουσίας κ.λ.π. προτάσει του επί της Παιδείας και των Θρησκευμάτων Υπουργού, στηριζόμενη εις την υπ' αριθ. 2408 ε.ε. αίτησιν της Δ. Ιεράς Συνόδου, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Παραμένουσιν ως διατηρητέαι Μοναί της Ι. Μητροπόλεως Χίου:

Α) Η αρχαία Βυζαντινή Ιερά Μονή "Νέα Μονή" ως κυρία και αυτοτελής εις ην συγχωνεύονται:

α) η Ι. Σκήτη των Αγίων Πατέρων,

β) η Ι. Μονή του Αγίου Μάρκου, ως και τα καθίσματα, Παρεκκλήσια και Μετόχια αυτής.

Ν 4684, άρ. 22

2. ΥΑ 3190/352/19-2-1959 - ΦΕΚ 92/Β/9-3-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=19909

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία Χίου τ' ακόλουθα:

1) Νέα Μονήν.

ΚΝ 5351/1932

3. ΥΑ 18182/2122/10-10-1959 - ΦΕΚ 389/Β/9-11-1959

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=10463

"Χαρακτηρίζομεν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία της περιοχής Χίου τα ακόλουθα:

4) Τα έξω του τείχους της Νέας Μονής Χίου προσκτίσματα, ήτοι κελλιά, γέφυρες, λιθόστρωτα, παρεκκλήσια και κρήνες

ΚΝ 5351/1932

4. ΥΑ 15794/19-12-1961 - ΦΕΚ 35/Β/2-2-1962

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=12769

"Χαρακτηρίζομεν ως αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικά διατηρητέα μνημεία ως μνημονεύονται κατωτέρω κατά περιφερείας Στερεά Ελλάδα - Θεσσαλία

17. Η Νέα Μονή της Χίου, με χώρο προστασίας 150 μέτρων περίξ.

5. ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ28/ΚΗΡ/18652/517/29-8-2000 - ΦΕΚ 1188/Β/27-9-2000

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=20068

Κήρυξη Νέας Μονής Χίου και ευρύτερης περιοχής αυτής ως αρχαιολογικού χώρου.

"Κηρύσσουμε ως αρχαιολογικό χώρο το μοναστηριακό συγκρότημα της Νέας Μονής Χίου, στην περιοχή η οποία ορίζεται από τα σημεία Α-Β-Γ-Δ-Ε-Ζ-Η-Α του συνημμένου χάρτη που περιλαμβάνει, εκτός του μοναστηριακού συγκροτήματος τα κατά καιρούς παρακτίσματα της μονής (κρήνη, υδραγωγείο, κελιά) καθώς και ναούς, για να προστατευθούν αποτελεσματικότερα τόσο τα ανωτέρω κτίσματα, η ίδρυση των οποίων συνδέεται άμεσα με την μακραίωνη ιστορία της Ν. Μονής, όσο και ο περιβάλλον χώρος.

Το μνημείο (11ος αι.) βρίσκεται στην δυτική πλαγιά του Προβατείου όρους, στο κέντρο περίπου του νησιού.

Το καθολικό ανήκει στον αρχιτεκτονικό τύπο των λεγόμενων «νησιωτικών» οκταγωνικών ναών. Εντός του περιβόλου της μονής υπάρχουν επίσης τα παρεκκλήσια του Τιμίου Σταυρού και του Αγ. Παντελεήμονα, η Τράπεζα και η Κινστέρνα, κελιά και ισχυρός αμυντικός Πύργος στη ΒΔ γωνία του περιβόλου.

Στην υπό κήρυξη περιοχή διατηρούνται επίσης τα ακόλουθα μνημεία:

α) Στα δυτικά του περιβόλου βρίσκεται η διώροφη κοιμητηριακή εκκλησία του Αγ. Λουκά, η αρχική φάση οικοδόμησής της τοποθετείται στον 11ο αι.

β) Απέναντι από την είσοδο της μονής βρίσκεται κρήνη στην οποία καταλήγει τοξωτός υδραγωγός τοίχος που μετέφερε νερό από τις πηγές του Προβατείου Όρους.

γ) Στην βόρεια πλευρά της μονής και μέσα στην ρεματιά σώζονται ερειπωμένα σήμερα διάφορα κτίσματα, τα οποία κατά την περίοδο της ακμής του μοναστηριού, χρησίμευαν ως αποθήκες, κατοικίες προσωπικού, εργαστήρια ή κελιά και έχουν τη θολοδομία και τις χαρακτηριστικές τοιχοποιίες από πλακοειδείς λίθους, που συνηθίζονται στη Χίο κατά τα χρόνια τη Τουρκοκρατίας.

δ) Στα ΝΔ της Νέας Μονής και σε απόσταση 1000 μ. περίπου βρίσκεται το μοναστήρι των Αγίων Πατέρων που ιδρύθηκε το 1868 από το μοναχό Παχώμιο και τιμά τη μνήμη των Ιδρυτών της Μονής.

ε) Σε μικρή απόσταση προς τα Ν.Α. βρίσκεται ο ναΐοκος της Αγίας Τριάδος η οποία αναφέρεται ως μετόχι της Νέας Μονής σε χρυσόβουλλο του Μιχαήλ Η' του Παλαιολόγου του 1259.

Όρια του αρχαιολογικού χώρου ορίζονται οι συντεταγμένες.

Πραστειά Σιδηρούντος: Ι. Ν. Αγίου Γεωργίου

ΥΑ ΥΠΠΕ/Β1/Φ28/28398/606/14-5-1982 - ΦΕΚ 394/Β/22-6-1982

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=11033

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17043>

"Ανακοινώνουμε ότι ο Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου στα Πρασιά Σιδηρούντος Χίου είναι αρχαίος, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κ.Ν. 5351 / 32. Πρόκειται για μονόχωρο ξυλόστεγο δρομικό ναό, που διασώζει στο εσωτερικό του αξιόλογες βυζαντινές τοιχογραφίες που χρονολογούνται στα 1415".

ΚΝ 5351/1932, άρθρο 2

Σιδηρούντα Χίου: Ι. Ν. Αγίου Ιωάννου Προδρόμου

ΥΑ ΥΠΠΕ/Β1/Φ28/35579/772/27-5-1982 - ΦΕΚ 540/Β/4-8-1982

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=11035

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17045&v17=>

"Χαρακτηρίζουμε τον Ι. Ναό Αγίου Ιωάννου Προδρόμου στη θέση Γερίτα Σιδηρούντος Χίου, ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο γιατί πρόκειται για μονόχωρο δρομικό ναό, που το εσωτερικό του καλύπτεται από τοιχογραφία του 1641 "δια χειρός Μιχαήλ ιερέως και ιστοριογράφου", στοιχείο σημαντικό για τη μεταβυζαντινή ζωγραφική στη Χίο".

Ψαρά: Διπλός Ναός Αγίων Σπυρίδωνος και Ιωάννου, Ι. Ν. Αγίας Σοφίας, Ι. Ν. Αγίου Νικολάου, Εξωκκλήσι Αγίας Κυριακής, Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής (νεκροταφείου),

ΥΑ 15794/19-12-1961 - ΦΕΚ 35/Β/2-2-1962

http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=12769

"Χαρακτηρίζομεν ως αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικά διατηρητέα μνημεία ως μνημονεύονται κατωτέρω κατά περιφέρειας Στερεά Ελλάδα - Θεσσαλία

2. Ο Ιερός Ναός της Αγίας Σοφίας (ερειπωμένος) με χώρο προστασίας 50 μ. περίξ.

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17209>

3. Ο Ι. Ναός της Αγίας Παρασκευής (νεκροταφείου) με χώρο προστασίας 100 μ. περίξ.

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17208>

4. Ο Ι. Ναός του Αγίου Νικολάου με χώρο προστασίας όλον το βραχώδες ύψωμα εφ' ου έχει ιδρυθή.

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17210>

5. Ο διπλός Ναός των Αγίων Σπυρίδωνος και Ιωάννου με χώρο προστασίας 50 μ. περίξ.

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17211>

6. Το προς τα Β.Α. του χωρίου εξωκκλήσιον της Αγίας Κυριακής (οικογενείας Παπαμιχάλη) με χώρο προστασίας 100 μ. περίξ.

<http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=17206>

